

**КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ІНСТИТУТ ФІЛОЛОГІЇ**

Кафедра світової літератури

«ПОГОДЖЕНО»

Проректор з наукової роботи

Н. М. Віннікова

« 10 » *Віннікова* 2018 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
НАУКОВИЙ СЕМІНАР З ПОРІВНЯЛЬНОГО ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВА**

**Змістовий модуль
«Науковий спецкурс “Міфопоетика”»**

для здобувачів вищої освіти

спеціальності 035 Філологія

освітньо-наукового рівня «доктор філософії»

освітньо-наукової програми «Філологія»

Київ – 2018

Розробник: *Вишницька Юлія Василівна*, доктор філологічних наук, доцент, доцент кафедри світової літератури Інституту філології Київського університету імені Бориса Грінченка.

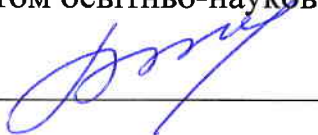
Викладач: *Вишницька Юлія Василівна*, доктор філологічних наук, доцент, доцент кафедри світової літератури Інституту філології Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри світової літератури

Протокол від «05» 09 2018 р. № 1

Завідувач кафедри Ю.І.Ковбасенко

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-наукової програми «Філологія» «05» 09 2018 р.

Гарант освітньо-наукової програми О. О. Бровко

Робочу програму перевірено

«07» 09 2018 р.

Завідувач аспірантури, докторантури О.В. Плющик

Пролоновано:

на 2019/2020 н.р. (Ковбасенко Ю.І.), «02» 10 2019 р., протокол № 2
підпис П.І.Б.

на 2020/2021 н.р. (Ковбасенко Ю.І.), «03» 06 2020 р., протокол № 11
підпис П.І.Б.

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __ 20__ р., протокол № ____
підпис П.І.Б.

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __ 20__ р., протокол № ____
підпис П.І.Б.

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __ 20__ р., протокол № ____
підпис П.І.Б.

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __ 20__ р., протокол № ____
підпис П.І.Б.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
НАУКОВИЙ СЕМІНАР З ПОРІВНЯЛЬНОГО ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВА		
	денна	заочна
Вид дисципліни	вибіркова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	16/480 із них: Змістовий модуль 1. «Науковий спецкурс (Міфопоетика)» – 4/120; Змістовий модуль 2. «Науковий спецкурс (Літературна генерика і генологія)» – 4/120; Змістовий модуль 3. «Науковий спецсеминар (Українська література в контексті світової)» – 4/120; Змістовий модуль 4. «Науковий спецсеминар (Інтермедіальність та інтерсеміотичність)» – 4/120	
Курс	2-3	2-3
Семестр	4-6	4-6
Кількість змістових модулів з розподілом	4	4
Обсяг кредитів	16	16
Обсяг годин, у тому числі:	480	480
Аудиторні	224	64
Самостійна робота	256	416
Форма підсумкового контролю	Екзамен	
Змістовий модуль «Науковий спецкурс “Міфопоетика”»		
Вид дисципліни	вибіркова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4/120	
Курс	3	3
Семестр	6	6
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	2
Обсяг кредитів	4	4
Обсяг годин, в тому числі:	120	120
Аудиторні	56	16
Самостійна робота	64	104

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – формування цілісного уявлення про міфопоетику як сферу поетики і дослідницький метод, про механізми взаємодії міфу і літератури, наукове осмислення основних явищ і тенденцій, понять міфопоетики у світовому і національному контексті.

Завдання:

- розкрити інтердисциплінарний характер літературознавчої методології, пов'язаної з дослідженням міфу;
- окреслити і критично осмислити проблемні питання міфопоетики;

- прослідкувати змістові та формальні параметри сучасних літературних міфоконструктів, зосередившись на їх архетипній основі та міфологемних репрезентантах;
- описати корпус міфологем-репрезентантів із виокремленням їх фоново-культурологічної, етнічної та індивідуально-авторської іпостасей у художніх текстах новітньої доби;
- дослідити індивідуально-авторські реалізації міфів і міфологічних сценаріїв зокрема, встановивши корелятивні зв'язки між прецедентними текстами та неоміфологічними ідіостильовими моделями;
- з'ясувати основні текстові стратегії реміфологізації, деміфологізації, десакралізації як прояви неоміфологізму в сучасному публіцистичному дискурсі.

Вивчення змістового модуля «Науковий спецкурс “Міфопоетика”» передбачає формування таких компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до генерування та обґрунтування нових ідей.
	ЗК-2	Здатність до пошуку, обробки, систематизації, аналізу та критичної оцінки інформації з різних джерел; критичного мислення; аналізу міждисциплінарних явищ та процесів; реалізації власного аксіологічного та наукового потенціалу
	ЗК-8	Здатність до громадянської та соціальної активності й відповідальності.
	ЗК-9	Усвідомлення суспільної ваги моральних, культурних, наукових цінностей і шляхів їх збереження та примноження.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК-1	Засвоєння й осмислення основних наукових концепцій, історії розвитку та сучасного стану філологічних знань, актуальних теоретичних і практичних проблем. Здатність аналізувати філологічні явища з погляду фундаментальних принципів і знань та на основі відповідних загальнонаукових методів
	ФК-2	Здатність планувати, обґрунтовувати та оцінювати філологічне дослідження та передбачати його результати.
	ФК-3	Здатність збирати дані для філологічного дослідження, науково систематизувати, аналізувати та інтерпретувати філологічні явища.
	ФК-4	Здатність розв'язувати широке коло проблем і завдань у галузі філології з використанням теоретичних та експериментальних методів.
	ФК-6	Здатність аналізувати твори різних родів, жанрів, стилів, національних літератур у теоретико-літературних, культурологічних та компаративних аспектах; демонструвати розуміння проблем літературної стилістики, сучасних тенденцій літературознавчої генерики і генології.
	ФК-7	Здатність аналізувати явища української літератури в діячності та світовому контексті, визначати їхню специфіку, виявляти тенденції їх розвитку

3. 3. Результати навчання за дисципліною

У результаті опрацювання змісту навчальної дисципліни аспіранти повинні:

Знання та розуміння	ПРН-3-1	Демонструвати: знання в галузі гуманітаристики, зокрема філології: глибоке розуміння ролі науки, освіти і культури в розвитку цивілізації; знання філософії та методології науки; застосування філософських ідей і концепцій у власних дослідженнях; знання структури, форм і методів наукового пізнання, їхньої еволюції, методології наукових досліджень.
	ПРН-3-2	Виявляти глибокі теоретичні знання в обсязі, необхідному для розв'язання професійних і науково-дослідних завдань, зокрема: основних

		класичних і новітніх філологічних концепцій; фундаментальних праць з обраного напрямку досліджень; змісту теоретичних і прикладних філологічних дисциплін; теоретичних і практичних проблем у галузі дослідження.
Застосування знань та розуміння	ПРН-У-1	Аналізувати явища суспільного життя на основі системного наукового світогляду; пов'язувати конкретні завдання професійної та науково-інноваційної діяльності із загальнофілософськими проблемами; визначати міждисциплінарний характер наукових філологічних проблем.
	ПРН-У-2	Проводити огляд, критичний аналіз, оцінку й узагальнення наукових концепцій, підходів і поглядів у галузі дослідження; формулювати, обґрунтовувати та захищати власну наукову позицію та концепцію.
	ПРН-У-3	Обирати адекватну наукову методологію, запроваджувати сучасні методи наукових досліджень для розв'язання проблем і завдань філологічного дослідження.
	ПРН-У-4	Складати, обґрунтовувати та оцінювати план і дизайн філологічного дослідження, передбачати його результати.
Формування суджень	ПРН-С-1	Професійно, аргументовано, етично виважено і соціально відповідально пояснювати сутність конкретних філологічних явищ та пов'язаних з ними наукових проблем і власну думку щодо них.
	ПРН-С-2	Критично оцінювати наукові філологічні напрями, школи, підходи і методи на основі їх аналізу, порівняння і класифікації

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт		
		Аудиторна:		Самостійна
		Лекції	Практичні	
Змістовий модуль I. Популярність міфу і проблеми, пов'язані з його вивченням. Проблемне поле сучасної міфопоетики				
Тема 1. Міфопоетика як сфера поетики і дослідницький метод. Проблемні питання міфопоетики. Наукові школи міфопоетики.	24	6	6	12
Тема 2. Міфопоетика і міфореставрація. Міфопоетика як світосприйняття. Предмет міфопоетичного дослідження.	22	6	6	10
Змістовий модуль II. Поняття міфопоетики: зв'язок міфу і фольклору. Особливості міфопоетики, пов'язані з її наративністю; письмо і наратив, їх можливості і заборони				
Тема 3. Модуси вираження міфологічного. Комплекс літературознавчих понять, об'єднаних міфопоетикою. Метод логіко-семіотичної рамки	22	4	4	14
Змістовий модуль III. Поняття міфопоетики: зв'язок міфу і фольклору. Особливості міфопоетики, пов'язані з її наративністю; письмо і наратив, їх можливості і заборони				
Тема 4. Міфопоетична система художнього твору. Рівні дослідження міфологічної системи. Міфологічна картина світу. Міфологічний часопростір. Міфологічний образ. Мова міфу	22	4	4	14
Тема 5. Дослідницькі вектори міфу. Сакральне / профанне	22	4	4	14

Змістовий модуль IV. Міфопоетичний часопростір. Різні прояви міфопоетичного світобачення: міф як основа культури та інобуття міфу в культурі.				
Тема 6. “Міфологічна реверсія” сучасності: модус profanum’у. Міфологічний сценарій. Семіотична типологізація міфологічних сценаріїв	8	4	4	-
Разом за змістовий модуль «Науковий спецкурс “Міфопоетика”»	120	28	28	64

Тематичний план для заочної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт		
		Аудиторна:		Самостійна
		Лекції	Практичні	
Змістовий модуль I. Популярність міфу і проблеми, пов’язані з його вивченням. Проблемне поле сучасної міфопоетики.				
Тема 1. Міфопоетика як сфера поетики і дослідницький метод. Проблемні питання міфопоетики. Наукові школи міфопоетики.	34	2	2	30
Тема 2. Міфопоетика і міфореставрація. Міфопоетика як світосприйняття. Предмет міфопоетичного дослідження.	2	-	2	-
Змістовий модуль II. Поняття міфопоетики: зв’язок міфу і фольклору. Особливості міфопоетики, пов’язані з її наративністю; письмо і наратив, їх можливості і заборони.				
Тема 3. Модуси вираження міфологічного. Комплекс літературознавчих понять, об’єднаних міфопоетикою. Метод логіко-семіотичної рамки	34	2	2	30
Змістовий модуль III. Поняття міфопоетики: зв’язок міфу і фольклору. Особливості міфопоетики, пов’язані з її наративністю; письмо і наратив, їх можливості і заборони.				
Тема 4. Міфопоетична система художнього твору. Рівні дослідження міфологічної системи. Міфологічна картина світу. Міфологічний часопростір. Міфологічний образ. Мова міфу	12	2	-	10
Тема 5. Дослідницькі вектори міфу. Сакральне / профанне	12	-	2	10
Змістовий модуль IV. Міфопоетичний часопростір. Різні прояви міфопоетичного світобачення: міф як основа культури та інобуття міфу в культурі.				
Тема 6. “Міфологічна реверсія” сучасності: модус profanum’у. Міфологічний сценарій. Семіотична типологізація міфологічних сценаріїв	26	-	2	24
Разом за змістовий модуль «Науковий спецкурс “Міфопоетика”»	120	6	10	104

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Популярність міфу і проблеми, пов'язані з його вивченням.

Проблемне поле сучасної міфопоетики.

Лекція 1. Міфопоетика як сфера поетики і дослідницький метод. Проблемні питання міфопоетики. Наукові школи міфопоетики

Вітчизняна міфопоетика: загальний огляд. Практичне значення міфопоетичного методу. Міфопоетика як інструментарій літературознавчого дослідження. Міфопоетика як творча система. Проблеми дефініції поняття. Міфопоетика в системі літературних зв'язків

Основні поняття теми: міфопоетика, метод, між літературні зв'язки

Практичне заняття 1. Міфологічні координати Героя, Іншого, Ворога, Чужого в міфосценаріях протистояння і двоюмою (на матеріалі сучасної української публіцистики)

Лекція 2. Міфопоетика і міфореєстрація. Міфопоетика як світосприйняття. Предмет міфопоетичного дослідження Міфокритика. Міфопоетична парадигма. Архетип. Символ.

Основні поняття теми: міфокритика, міфопоетика, міфореєстрація, архетип, символ

Практичне заняття 2. Вітчизняний і зарубіжний досвід «повернення додому»: реміфологізація крізь призму постколоніальної критики

Змістовий модуль II. Поняття міфопоетики: зв'язок міфу і фольклору. Особливості

міфопоетики, пов'язані з її наративністю; письмо і наратив, їх можливості і заборони.

Лекція 3. Модуси вираження міфологічного. Комплекс літературознавчих понять, об'єднаних міфопоетикою. Метод логіко-семіотичної рамки.

Використання традиційних міфоструктур (міфологізація). Реміфологізація. Деміфологізація. Творення авторського міфу. Міфологічна стилізація. Міфотворення. Міфопоетика і міфотворчість. Міфологема. Міфема. Міфомислення. Ритуал. Художній образ як суб'єкт та об'єкт осмислення і суб'єкт зіставлення.

Основні поняття теми: міфологізація, метод логіко-семіотичної рамки, міфологема, міфема, ритуал, художній текст, де міфологізація, ре міфологізація, ідіюстиль, письмо, наратив

Практичне заняття 3 Текстові механізми конструювання оповіді й оповідача в літературному творі: міфопоетика і наратологія. Трансформація та модифікація міфологічного сюжету: авторський міф

Змістовий модуль III. Особливості міфопоетичної мови та міфопоетичної роботи пам'яті.

Поєднання архетипного і символічного в міфообразі: техніка бриколажу.

Лекція 4. Міфопоетична система художнього твору. Рівні дослідження міфологічної системи. Міфологічна картина світу. Міфологічний часопростір. Міфологічний образ. Мова міфу
Лінійна, фрагментарна, комбінована структура. Тематичний, часо-просторовий, імагологічний, композиційний, сюжетний, жанровий, мовний, стильовий рівні тексту. Міфічний герой.

Основні поняття теми: міф, міфологічний хронотоп, міфологічний час, циклічний час, лінійність, імагологічний

Практичне заняття 4. Макроміфосценарій ініціації як реалізація міфологеми Шляху

Лекція 5. Дослідницькі вектори міфу. Сакральне / профанне

Міфосеміотичний вектор. Міфо-структуралістський вектор. Міфо-психоаналітичний вектор. Міфосимволічна інтерпретація. Когнітивний та культурологічний аспекти прочитання міфу.

Основні поняття теми: сакральність, профанність, міфосеміотика, міфосимволіка, когнітивістика

Практичне заняття 5. Ідіостильові текстові репрезентанти поліваріативного мегаміфосценарію початку: міфосимволічний аспект.

Змістовий модуль IV. Міфопоетичний часопростір. Різні прояви міфопоетичного світобачення: міф як основа культури та інобуття міфу в культурі.

Лекція 6. “Міфологічна реверсія” сучасності: модус profanum’у. Міфологічний сценарій. Семіотична типологізація міфологічних сценаріїв

Проблемні зони літературознавчого терміна: проблеми дефініції, дескрипції, прочитання, декодування, типології. Міфосценарії ядерного і опозитивного типів. Мега-, макро- і мікросценарії. Ідіостильові варіанти міфологічних сценаріїв. Міфологічний ресерс. Соціокультурний вектор міфу. Десакралізація. «Перевернутість» і фрагментарність міфу. Антиміф. Контрміф.

Основні поняття теми: десакралізація, антиміф, контрміф, міфопоетичний хронотоп, міфосценарій, мипологізація міфосценаріїв.

Практичне заняття 6. Семіотичне ядро есхатологічних міфів: текстова реалізація. Міфологічні домінанти Свій / Чужий / Інший: спроби примирення

№ з/п	Вид діяльності аспіранта	Макс. кількість балів за одиницю	Змістовий модуль I		Змістовий модуль II		Змістовий модуль III		Змістовий модуль IV	
			Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид
1	Відвідування лекцій	1	1	1	1	1	1	1	-	1
2	Відвідування практичних занять	1	2	2	1	1	1	1	-	1
3	Робота на практичних заняттях	10	2	20	1	10	1	10	1	10
4	Виконання завдань для самостійної роботи	10	5	50	4	40	4	40	4	40
	Макс. кількість балів за видами поточного контролю			73		52		52		52
	Разом		229							
	Розрахунок коефіцієнта		229:60= 3,81							

6.3. Завдання для самостійної роботи

1. Опрацювати лекційний матеріал (скласти опорні схеми, таблиці тощо для кращого засвоєння тем).
2. Законспектувати першоджерела: праці вітчизняних та зарубіжних літературознавців, лінгвістів, етнографів, семіотиків, енологів (список рекомендованої літератури).
3. Проаналізувати художні тексти за допомогою запропонованих методів аналізу.

Змістовий модуль I.

Популярність міфу і проблеми, пов'язані з його вивченням. Проблемне поле сучасної міфопоетики.

Тема 1. Герменевтична спрямованість аналізу художнього твору. Механізм читацького сприйняття (через призму міфопоетики і рецептивної естетики)

Завдання:

1. Опрацювати праці:

Ліханський Якуб З.. Риторика / Якуб З. Ліханський // Література. Теорія. Методологія / Пер. з польськ. С. Яковенка. і наук. ред. Д. Уліцької. - 2-ге вид. - К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. - 543 с. - С. 470-517.

Славінський Януш. Аналіз, інтерпретація та оцінювання літературного твору / Януш Славінський // Теорія літератури в Польщі. Антологія текстів. Друга половина XX - початок XXI ст. / Упоряд. Б. Бакули; За аг. ред.. В. Моренця; Пер. з польськ. С. Яковенка. - К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. - 531 с. - С. 87-110.

Уліцька Данута. Етичний поворот у літературознавчих дослідженнях / Данута Уліцька // Література. Теорія. Методологія / Пер. з польськ. С. Яковенка. і наук. ред. Д. Уліцької. - 2-ге вид. - К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. - 543 с. - С. 389-413.

2. Апробація філологічних методів аналізу твору:

- проаналізувати вірш (за вибором аспіранта) методом тематичної сітки І. Арнольд (семантика декодування з виокремленням ключових тем-образів);

- проаналізувати композицію оповідання І. Буніна «Легке дихання»: міфологемні домінанти тексту.

- зробити міфоаналіз поезії І.Франка «Опівніч. Зимно. Вітер віє».

Основні поняття теми: герменевтика, метод аналізу, рецептивна естетика, текст, читач, шлях аналізу, міфоаналіз, декодування, ключові слова, лінгвістичний аналіз, мовні рівні тексту, семантика, стиль, стилістика, тематична сітка.

Змістовий модуль II. Поняття міфопоетики: зв'язок міфу і фольклору.

Особливості міфопоетики, пов'язані з її наративністю; письмо і наратив, їх можливості і заборони.

Тема 2. Поглиблене прочитання тексту: компаративний та інтертекстуальний аспекти

Завдання:

1. Опрацювати праці:

Овчарек Богдан. Проблеми й орієнтації соціології літератури / Богдан Овчарек // Література. Теорія. Методологія / Пер. з польськ. С. Яковенка. і наук. ред. Д. Уліцької. - 2-ге вид. - К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. - 543 с. - С. 272-291.

Касперський Едвард. Про теорію компаративістики / Едвард Касперський // Література. Теорія. Методологія / Пер. з польськ. С. Яковенка. і наук. ред. Д. Уліцької. - 2-ге вид. - К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. - 543 с. - С. 518-540.

Бакула Богуслав. У напрямі до інтегральної компаративістики / Богуслав Бакула // Теорія літератури в Польщі. Антологія текстів. Друга половина XX - початок XXI ст. / Упоряд. Б. Бакули; За аг. ред.. В. Моренця; Пер. з польськ. С. Яковенка. - К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. - 531 с. - С. 503-515.

2. Апробація філологічних методів аналізу твору:

- зробити текстувальний аналіз повісті А.П.Чехова «Студент»: презедентні текстові виміри;

Основні поняття теми: прецедентний текст, міфологема, статистичний метод аналізу, творчо-генетичний метод аналізу, формальний метод аналізу, історико-функціональний метод аналізу.

Змістовий модуль III. Особливості міфопоетичної мови та міфопоетичної роботи пам'яті.

Поєднання архетипного і символічного в міфообразі: год.техніка бриколажу.

Тема 3. Культурологічний, естетичний, психологічний, міфологічний, часопросторовий, гендерний, архетипний виміри художнього тексту. Культурологічний контекст вивчення літературних творів. Стилiстичний аналіз. Психологічний аналіз

Завдання:

1. Опрацювати праці:

Комендант Тадеуш. Деконструкція та інтерпретація / Тадеуш Комендант // Література. Теорія. Методологія / Пер. з польськ. С. Яковенка. і наук. ред. Д. Уліцької. - 2-ге вид. - К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. - 543 с. - С. 378-388.

Яньон Мар'я. Проект фантазматичної критики / Мар'я Яньон // Теорія літератури в Польщі. Антологія текстів. Друга половина XX - початок XXI ст. / Упоряд. Б. Бакули; За аг. ред.. В. Моренця; Пер. з польськ. С. Яковенка. - К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. - 531 с. - С. 371-392.

2. Апробація філологічних методів аналізу твору:

- структурно-семантичний аналіз народної та літературної казки (за «Морфологією казки» В.Пропша) (за вибором магістранта);

- хронотопічний аналіз: осмислення специфіки художнього часу і художнього простору з виділенням бінарних опозицій у творах М.В.Гоголя, Ф.Достоевського, П.Верлена, Г.Маркеса, Г.Сенкевича, Л. Керролла, Ф. Кафки тощо (за вибором);

- види хронотопу у творах постмодерністів (Борхес, Кортасар, Кундера, Павич та інші).

- інтертекстуальний аналіз тексту есе А.Камю «Міф про Сізіфа» (або роману І.Багряного «Людина біжить над прірвою» з урахуванням архетипів)

Основні поняття теми: бінарні опозиції, часопростір, хронотоп, інтертекстуальний аналіз, міфологема, міфологічний аналіз, палімпсест, компаративний аналіз, метод логіко-семіоричної рамки, міфологічні моделі, суб'єкт-об'єктна позиція образу, художній образ, ідіостиль, контекст, культурологічне тло, культурологема (культурема), психологічний аналіз, стиль, стилістичний аналіз, внутрішня форма слова, лінгвістичний аналіз, текстуальний аналіз.

Змістовий модуль IV. Міфопоетичний часопростір. Різні прояви міфопоетичного світобачення: міф як основа культури та інобуття міфу в культурі.

Тема 4. Інтертекстуальний аналіз художніх творів (алюзії, ремінісценції, цитації). Методика «ретельного», «закритого» читання, Види літературознавчого аналізу, зумовлені певними естетичними концепціями художньої творчості: архетипний, гендерний, феноменологічний аналізи тексту. Методичні прийоми хронотопічного аналізу

Завдання:

1. Опрацювати праці:

Шари-Мативецька Ева. Мовлення і література. До проблеми теорії мовлення Джона Л. Остіна / Шари-Мативецька Ева // Література. Теорія. Методологія / Пер. з польськ. С. Яковенка. і наук. ред. Д. Уліцької. - 2-ге вид. - К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. - 543 с. - С. 235-271.

Абрамовська Яніна. Топос і деякі спільні місця літературознавчих досліджень / Яніна Абрамовська // Теорія літератури в Польщі. Антологія текстів. Друга половина XX - початок XXI ст. / Упоряд. Б. Бакули; За аг. ред.. В. Моренця; Пер. з польськ. С. Яковенка. - К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. - 531 с. - С. 351-370.

2. Апробація філологічних методів аналізу твору:

- зробити культурологічний аналіз роману Франсуа Рабле «Гаргантюа і Пантагрюель».

Основні поняття теми: алюзії, інтертекст, інтертекстуальність, палімпсест, ремінісценція, ретельний аналіз, цитація, контекст, культурологічний аналіз, структурно-семантичний аналіз,

архетип, гендер, деконструктивізм, постструктуралізм, феноменологія, бінарні опозиції, часопростір, хронотоп.

Тема 5. Міфоаналіз. Поняття міфологем. Метод логіко-семіотичної рамки

Завдання:

1. Опрацювати праці:

Мругальський Міхал. Деконструкція - постструктуралізм - деконструктивізм / Міхал Мругальський. // Теорія літератури в Польщі. Антологія текстів. Друга половина XX - початок XXI ст. / Упоряд. Б. Бакули; За аг. ред.. В. Моренця; Пер. з польськ. С. Яковенка. - 2-ге вид. - К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. - 543 с. - С. 333-377.

Кузьма Еразм. Категорія міфу в літературознавчих дослідженнях / Еразм Кузьма // Теорія літератури в Польщі. Антологія текстів. Друга половина XX - початок XXI ст. / Упоряд. Б. Бакули; За аг. ред.. В. Моренця; Пер. з польськ. С. Яковенка. - К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. - 531 с. - С. 332-350.

2. Апробація філологічних методів аналізу твору:

- зробити міфологічний аналіз (з виокремленням запозиченого, етнічного та індивідуально-авторського міфів) творів українських та зарубіжних письменників (за вибором магістранта).

- проаналізувати універсальні символи Світового Древа та Шляху у творах українських та зарубіжних письменників 20 століття (за вибором магістранта): методика ключових семантичних універсалій етнокультури (Анна Вежбіцька).

Основні поняття теми: міф, міфологія, міфологічний аналіз, міфологема, етнокультурна, міфологема, міфологічний аналіз, семантичні універсалії, символ.

Критерії оцінювання рівня виконання завдань для самостійної роботи:

Кількість балів	Критерії оцінювання
10	повне розкриття завдань та правильне виконання роботи
8-9	недостатньо повне розкриття завдань чи не зовсім правильне виконання роботи
5-7	неповне розкриття завдань чи частково правильне виконання роботи
1-4	часткове розкриття завдань із суттєвими погрішностями у виконанні

6.3. Форма проведення підсумкового контролю та критерії оцінювання

Підсумковий контроль (іспит) проводиться у вигляді письмової роботи, що містить відповіді на чотири питання екзаменаційного білету, які охоплюють усі модулі дисципліни «**Науковий семінар з порівняльного літературознавства**». Відповідь на кожне питання оцінюється за 40-бальною шкалою залежно від рівня виявленої аспірантами компетентності.

Критерії оцінювання	Бали
Повнота викладу основних положень і концепцій теорії і методики навчання музики, доречне використання сучасної наукової термінології	10
Знання наукових джерел з проблеми	10
Вміння ілюструвати теоретичні міркування прикладами	10
Логіка і аргументація викладу	10
Всього	40

Орієнтовний перелік питань для екзамену з модуля «Науковий спецкурс (Міфопоетика)»

1. Проблемні питання міфопоетики.
2. Міф. Міфологічне мислення.
3. Мова міфу.
4. Постколоніальна критика. Наратологія. Зв'язок із міфопоетикою.

5. Міфоконструкт. Міфосеміотика.
6. Міфоаналіз і психоаналітична критика.
7. Сакральне / профанне. Міфологічна реверсія сьогодення.
8. Герменевтична спрямованість аналізу художнього твору.
9. Механізм читацького сприйняття (крізь призму міфопоетики).
10. Прецедентний текст.
11. Міфологічний часопростір.
12. Культурологічний виміри художнього тексту.
13. Естетичний виміри художнього тексту.
14. Архетипний вимір художнього тексту.
15. Культурологічний контекст вивчення літературних творів.
16. Стилистичний аналіз. Психологічний аналіз.
17. Інтертекстуальний аналіз художніх творів (алюзії, ремінісценції, цитації).
18. Міфологічний сценарій.
19. Методичні прийоми хронотопічного аналізу.
20. Міфоаналіз. Поняття міфологем. Метод логіко-семіотичної рамки

Результат письмового іспиту визначається шляхом ділення суми балів, отриманих за всі питання, на їхню кількість.

Рівень знань	Оцінка за 40-бальною шкалою	Критерії оцінювання відповіді
Відмінний рівень	30 – 40	Відповідь аспіранта: - містить повний, розгорнутий, правильний виклад матеріалу з поставленого питання; - демонструє знання основних понять і категорій та взаємозв'язку між ними, вірно розуміння змісту основних теоретичних положень; - вказує на вміння давати змістовний та логічний аналіз матеріалу з поставленого питання; - демонструє здатність самостійно оцінювати різноманітні ситуації та робити власні висновки в разі неоднозначності характеру поставленого питання чи проблеми.
Добрий рівень	20 – 29	Аспірант дав досить повну та логічно обгрунтовану відповідь на Поставлене питання, але є недоліки: - незначні неточності при поясненні; - недостатньо розкритий предмет запитання, Основні поняття мають тезисний характер; - оформлення екзаменаційної роботи в цілому є акуратним, але містить виправлення; - окремі формулювання є нечіткими; є наявності інформація, що не відповідає змісту екзаменаційного питання.
Задовільний рівень	10 – 19	Аспірант дав відповідь на поставлене питання, однак допустив суттєві помилки як змістовного характеру, так і при оформленні відповіді на питання, а саме: - зміст відповіді свідчить про невірне розуміння окремих аспектів поставленого питання; - відповідь елементарна, свідчить про недостатню обізнаність з основними науковими теоріями і концепціями, що стосуються питання; - відповідь викладена недостатньо аргументовано, не містить аналізу проблемних аспектів поставленого питання; - у роботі багато грубих орфографічних помилок.
Незадовільний рівень	0 – 9	Аспірант взагалі не відповів на питання або його відповідь є неправильною, тобто містить грубі змістовні помилки щодо принципових аспектів поставленого питання. Аргументація відсутня взагалі або ж є абсолютно алогічною.

6.4. Оцінювання освітніх досягнень аспірантів за системою ECTS

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	100–90 балів	Відмінно – відмінний рівень знань / умінь / навичок в межах обов’язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82–89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань / умінь / навичок в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75–81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань / умінь / навичок з незначною кількістю помилок
D	69–74 балів	Задовільно – посередній рівень знань / умінь / навичок із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60–68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань / умінь / навичок
F, FX	1–59 балів	Незадовільно з обов’язковим повторним проходженням – досить низький рівень знань / умінь / навичок, що вимагає повторного проходження

7. Рекомендовані джерела

Основні:

1. Барт Р. Миф сегодня / Р. Барт // Избранные работы : Семиотика. Поэтика : пер. с фр. / Р. Барт ; сост., общ. ред. и вступ. ст. Г. К. Косикова. – М., 1989. – С. 72–130.
2. Вишницька Ю. Міфологічні сценарії в сучасному художньому та публіцистичному дискурсах : монографія / Юлія Вишницька. – К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. – 614 с. (35,69 др. арк.).
3. Еліаде М. Священне і мирське. – Міфи, сновидіння і містерії. – Мефістофель і Андрогін. – Еліаде М. Окультизм, ворожбитство та культурні уподобання / М. Еліаде ; пер.: Г. Кьорян, В. Сахно. – Київ : Вид-во С. Павличко «Основи», 2001. – 591 с.
4. Література. Теорія. Методологія / Пер. з польськ. С. Яковенка. і наук. ред. Д. Уліцької. – 2-ге вид. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – 543 с.
5. Наливайко Д. С. Міфологія і сучасна література / Д. С. Наливайко // Всесвіт. – 1980. – № 2. – С. 170–182.
6. Теорія літератури в Польщі. Антологія текстів. Друга половина ХХ - початок ХХІ ст. / Упоряд. Б. Бакули; За аг. ред.. В. Моренця; Пер. з польськ. С. Яковенка. – К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – 531 с.
7. Фрай Н. Архетипний аналіз: теорія мітів / Н. Фрай // Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / за ред. Марії Зубрицької. – 2-е вид., допов. – Львів, 2001. – С. 142–172.

Додаткові:

1. Антоненко Н. П. Міфопоетика та лінгвосемиотика асоціативів у російських чарівних казках : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.02 / Наталія Павлівна Антоненко ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – Київ, 2015. – 21 с.
2. Арнольд И. В. Стилистика современного английского языка (стилистика декодирования) [текст]: учеб. пособ. для студ. пед. ин-тов по спец. «Иностранные языки» / И. В. Арнольд. – [3-е изд.] – М. : Просвещение, 1990. – 300 с.
3. Баррі Пітер. Вступ до теорії: літературознавство та культурологія / Пер. з англ. О. Погинайко; наук. ред. Р. Семків / Пітер Баррі. – К. : Смолоскип, 2008. – 360 с. – (Серія «Пролегомени»).
4. Барт Р. Мифологии / Р. Барт ; пер., вступ. ст. и коммент. с фр. С. Зенкина. – М. : Изд-во им. Сабашниковых, 1996. – 312 с.
5. Бауман Ю. Міфи суспільної свідомості у дзеркалі української преси / Юрій Бауман // Дух і літера. – 1998. – № 3–4. – С. 206–219.
6. Бодріяр Ж. Фатальні стратегії / Жан Бодріяр ; пер. з фр. Л. Кононовича. – Львів : Кальварія, 2010. – 192 с.
7. Бондарева О. Є. Міф і драма у новітньому літературному контексті: поновлення структурного зв'язку через жанрове моделювання : монографія / О. Є. Бондарева. – Київ : Четверта хвиля, 2006. – 512 с.
8. Борисова Т. О некоторых семиотических понятиях : (обзор) [Электронный ресурс] / Тамара Борисова // Зеленая лампа. – Электрон. дан. – Режим доступа: <http://jgreenlamp.narod.ru/pervois.htm>. – Заглавие с экрана.
9. Вежбицкая А. Язык. Культура. Познание / А. Вежбицкая ; пер. с англ., отв. ред. М. А. Кронгауз, вступ. ст. Е. В. Падучевой. – М. : Рус. словари, 1996. – 416 с.
10. Войтович В. М. Українська міфологія / Валерій Войтович. – К. : Либідь, 2015. — 664 с.: іл.
11. Гальчук О. В. «...Не минає міт!»: Античний текст у поетичному просторі українського модернізму 1920–1930-х років : монографія / О. В. Гальчук. – Чернівці : Кн. – ХХІ, 2013. – 552 с.
12. Гундорова Т. Транзитна культура. Симптоми постколоніальної травми : статті та есеї / Тамара Гундорова. – Київ : Грані-Т, 2013. – 548 с. – (Серія «De profundis»).
13. Грабович Г. Шевченко як міфотворець: Семантика символів у творчості поета / Григорій Грабович ; пер. з англ. С. Павличко. – Київ : Рад. письм., 1991. – 212 с.
14. Зварич І. М. Міф у генезі художнього мислення / І. М. Зварич ; Чернів. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. – Чернівці : Золоті литаври, 2002. – 236 с.

15. Киченко А. С. Мифопоэтические формы в фольклоре и истории русской литературы XIX века / А. С. Киченко. – Черкассы : Изд-во Черкасского ун-та, 2003. – 372 с.
16. Корнієнко О.О. Генеза і трансформація міфопоетичних парадигм у російській прозі 30-х років XX століття. Автореф. дис. ... докт. філол. наук / 10.01.02 – російська література. Київський державний університет ім. Т.Г.Шевченка. – К., 2007.
17. Мелетинский Е. М. Поэтика мифа / Е. М. Мелетинский. – М. : Восточная литература, 1995. – 408 с.
18. Лотман Ю. М. Внутри мыслящих миров. Человек – текст – Семиосфера – история / Ю. М. Лотман. – М. : Яз. рус. культуры, 1996. – 464 с.
19. Нямцу А. Миф. Легенда. Литература (теоретические аспекты функционирования) : Монография / А. Нямцу. – Черновцы : Рута, 2007. – 520 с.
20. Зборовська Н. В. Психологічний аналіз і літературознавство : посібник / Н. В. Зборовська. – Київ, 2003. – 392 с. – (Серія «Альма-матер»).
21. Мак-Люен М. Галактика Гутенберга: Становлення людини друкованої книги / Маршалл Мак-Люен ; пер. з англ.: А. А. Галушки, В. І. Постнікова. – Київ : Ніка-Центр, 2015. – 388 с. – (Серія «Зміна парадигми» ; вип. 1).
22. Новикова М. О. Міфосвіт Григора Тютюнника: степ і сіль / М. О. Новикова // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2004. – № 5–6. – С. 149–158.
23. Поліщук Я. Міфологічний горизонт українського модернізму. Т. 2 / Я. Поліщук. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2002. – 392 с.
24. Топоров В. Н. Модель мира (мифопоэтическая) / В. Н. Топоров // Мифы народов мира : энциклопедия : в 2 т. / [гл. ред. С. А. Токарев]. – М., 1988. – Т. 2. К–Я. – С. 161–164.
25. Павличко С. Д. Методологічна ситуація в сучасному українському літературознавстві // Павличко С. Д. Теорія літератури / Передм. М. Зубрицької. — К., 2002
26. Павлишин М. Постколоніальна критика і теорія / Марко Павлишин // Слово. Знак. Дискурс : антол. світ. літ.-крит. думки XX ст. – Львів, 1996. – С. 531–535.
27. Пажо Д.-А. Від культурних кліше до імажинарного / Даніель-Анрі Пажо // Літературна компаративістика. – 2011. – Вип. 4, ч. 2 : Імагологічний аспект сучасної компаративістики: стратегії та парадигми. – С. 396–430.
28. Поліщук Я. Міфологічний горизонт українського модернізму. Літературознавчі студії / Ярослав Поліщук. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 1998. – 296 с.
29. Потапенко Л.В. Постколоніалізм як феномен літературознавчого дискурсу: теоретичні та компаративні проєкції / Л. В. Потапенко // Гуманітарний вісник. – 2008. – №13. – Т.1. – С. 13–16.
30. Потебня А. А. Слово и миф / А. А. Потебня. – М. : Правда, 1989. – 622, [1] с.
31. Почепцов Г.Г. Теория коммуникации. – К.: Ваклер, 2001.
32. Рикёр П. Конфликт интерпретаций : очерки о герменевтике / П. Рикёр ; пер. с фр., вступ. ст. и коммент. И. С. Вдовиной. – М. : Академ. Проект, 2008. – 695 с. – (Философские технологии).
33. Ситченко А.Л. Навчально-технологічна концепція літературного аналізу: Монографія. – К.: Ленвіт, 2004.
34. Сінченко О. Постколоніальні дослідження: український вимір / Олексій Сінченко // Літературний процес: методологія, імена, тенденції. Філологічні науки : зб. наук. пр. / Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. – 2014. – № 3. – С. 74–80.
35. Слухай (Молотаева) Н. В. Художественный образ в зеркале мифа этноса: М. Лермонтов, Т. Шевченко / Н. В. Слухай (Молотаева). – Киев : [б. и.]. 1995. – 486 с.
36. Тодоров Ц. Понятие литературы / Ц. Тодоров // Семиотика : антология / Сост. Ю. С. Степанова. — Изд. 2-е, испр. и доп. — М. : Академический Проект; Екатеринбург : Деловая книга, 2001. — С. 376–391.
37. Топоров В.Н. Миф. Ритуал. Символ. Образ: Исследования в области мифопоэтического / В.Н.Топоров. — М.: Прогресс, 1995.— 623 с.

38. Хорев В. Имагологический аспект изучения культурных связей / Виктор Хорев // Літературна компаративістика. – 2011. – Вип. 4, ч. 2 : Имагологічний аспект сучасної компаративістики: стратегії та парадигми. – С. 61–70.
39. Classical Mythology in English Literature : a Critical Antology / [ed. by Geoffrey Miles]. – London : Routledge, 1999. – 471 p.
40. Korolko Mirosław. Słownik kultury śródziemnomorskiej w Polsce: idée, pojęcia, miejsca z wypisami literackimi / Redakcja Inga Grześczak / Mirosław Korolko. – Warszawa: MUZA, 2004. – 654 s.
41. Kowal Grzegorz. Mit(y) Galicji / Grzegorz Kowal // Pogranicza, Kresy, Wschód a idee Europy. Seria I: Prace dedykowane profesor Swietłanie Musijenko / Red. A. Janicka, G. Kowalski, Ł. Zabielski. – Białystok, 2013. – S. 609–652.

до робочої програми змістового модуля «Науковий спецкурс “Міфопоетика”»
навчальної дисципліни «Науковий семінар з порівняльного літературознавства»

Плани практичних занять

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

Популярність міфу і проблеми, пов'язані з його вивченням. Проблемне поле сучасної міфопоетики.

Практичне заняття 1

Тема: Міфологічні координати Героя, Іншого, Ворога, Чужого в міфосценаріях протистояння і двобою (на матеріалі сучасної української публіцистики)

План

1. Проблема пошуку національної української ідентичності: міфологічні виміри.
2. Самоідентичність: концепти пам'яті, мови, тілесності тощо.
3. Демістифікація та деміфологізація чужинця.
4. Сценарії особистого спротиву системі як один із варіантів міфосценарію протистояння.

Тексти для читання:

Критика : часопис. – Київ ; Кембридж, 2013 – 2017.

Рекомендована література:

1. Вишницька Ю. Сценарій протистояння в публіцистичних текстах: літературно-художній кластер [Електронний ресурс] / Юлія Вишницька // Синопис : текст, контекст, медіа : Електронне фахове видання Київського університету імені Бориса Грінченка. – № 1 (13), 2016. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://synopsis.kubg.edu.ua/index.php/synopsis/issue/view/16> – Назва з екрана (1,22 друк. арк.).
2. Вишницька Ю. В. Сценарії протистояння в сучасному українському публіцистичному дискурсі: координата «Герой» / Ю. В. Вишницька // Беларуская літаратура ў культурнай прасторы сучаснага грамадства : матэрыялы Міжнароднай навуковай канферэнцыі да 120-годдзя з дня нараджэння Кандрата Крапівы (Мінск, 3–4 сакавіка 2016 г.) / Цэнтр даследаванняў бел. культуры, мовы і літ. Нац. акадэміі навук Беларусі. – Мінск : Права і эканоміка, 2016. – С. 123–128 (0,4 друк. арк.).
3. Морозов А. Пошуки ідентичності в одновимірному світі та фактор Іншого / Андрій Морозов // Молода нація : альманах. – 2008. – № 5. – С. 25–45.
4. Чернецький В. Україна: Постколоніальність у «другому світі» // Чернецький В. Картографуючи посткомуністичні культури: Росія та Україна в контексті глобалізації : авториз. пер. з англ. / Віталій Чернецький ; пер.: К. Ботанова [та ін.] ; Укр. наук. ін-т Гарвард. ун-ту, Наук. т-во ім. Шевченка в Амерці, Ін-т Критики. – К. : Критика, 2013. – 429, [1] с. – (Серія «Критичні студії»). – С. 277 – 388 .

Практичне заняття 2

Тема: Вітчизняний і зарубіжний досвід «повернення додому»: реміфологізація крізь призму постколоніальної критики.

План

1. Постколоніальна критика: генеза, особливості інтерпретації текстів.
2. «Танго смерті» Юрія Винничука у контексті українського постколоніального досвіду.
3. Постколоніальні маркери в романі українського письменника: концепти пам'яті, забуття, травми, образи жертви, героя.
4. «Онівнічні діти» («*Midnight's Children*») Салмана Рушді: проблеми мультикультурного сприйняття світу, амбівалентності персонажів.
5. Текстові виміри ідентичності в романі британського письменника.

Тексти для читання:

1. Винничук Ю.П. Танго смерті: роман / Юрій Винничук; худож.-оформлювач О.М. Іванов. – Харків : Фоліо, 2015. – 379 с.
2. Рушді Салман. Опівнічні діти : роман / Салман Рушді. – Київ : Юніверс, 2007. – 704 с.

Рекомендована література:

1. Баррі Пітер. Вступ до теорії: літературознавство та культурологія / Пер. з англ. О. Погинайко; наук. ред. Р. Семків / Пітер Баррі. – К. : Смолоскип, 2008. – 360 с. – С. 228–241. (Серія «Пролегомени»).
2. Вышницкая Ю. В. Сценарий «Возвращения в хаос» как воспроизведение ритуала инициации (на материале духовно-сакральной литературы) / Ю. В. Вышницкая // Літературознавчі студії. – К. : КНУ ім. Т. Шевченка, 2011. – Вип. 33. – С. 74–80 (0,5 друк. арк.).
3. Вышницкая Ю. Координата «национальная идентичность» в современной украинской публицистике: дискурсные кластеры [Електронний ресурс] / Юлия Вышницкая // Władza sądzienia: Identities, Media and Literature in Ukraine and about Ukraine: Contemporary Situation and Historical Dimension / pod redakcją Nadii Trach. – №8, 2016. – S. 125–135. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://wladzasadzenia.pl/2016/8/wladza-sadzenia-2016-8.pdf1>. – Назва з екрана (0,7 друк. арк.).
4. Гундорова Т. Транзитна культура. Симптоми постколоніальної травми : статті та есеї / Тамара Гундорова. – Київ : Грані-Т, 2013. – 548 с. – (Серія «De profundis»).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

Поняття міфопоетики: зв'язок міфу і фольклору. Особливості міфопоетики, пов'язані з її наративністю; письмо і наратив, їх можливості і заборони.

Практичне заняття 3

Тема: Текстові механізми конструювання оповіді й оповідача в літературному творі: міфопоетика і наратологія. Трансформація та модифікація міфологічного сюжету: авторський міф.

План

1. Опрацювати статтю: Каляга В. Туманності тексту / Войцех Каляга // Теорія літератури в Польщі: антологія текстів: друга половина XX – початок XXI ст. / пер. з пол. С. Яковенка. – Київ, 2008. – С. 141–171.
2. Структурно-семантичний аналіз літературної казки, за Володимиром Проппом: «Подорож в країну Навпаки» і «Цар Плаксій та Лоскотон» Василя Симоненка (або інші твори інших письменників - за вибором аспіранта).
3. Комунікація і автокомунікація у творах Вітольда Гомбровича: образ оповідача у романі «Космос».
4. Біблійний код макросценарію братовбивства та його ідіостильові репрезентанти у творах Марії Матіос «Нація» та «Черевички Божої Матері».
5. «Трансгендерне переігравання» (Р. Семків) міфу про Каїна та Авеля Володимиром Лисом в «Острові Сильвестра».
6. Міфосценарій сестровбивства як складова сценаріїв кінця й ініціації в повісті Оксани Забужко «Казка про калинову сопілку».

Тексти для читання:

1. Гомбрович В. Космос : роман / Вітольд Гомбрович / Предисл.. пер. с польск. С. Макарецца. – СПб. : Амфора, 2000. – 231 с.
2. Симоненко В. Цар Плаксій та Лоскотон. Подорож в країну Навпаки / Василь Симоненко // Симоненко В. Вибрані твори / Упоряд. Анатолій Ткаченко, Дана Ткаченко. – Київ : Смолоскип, 2010. – 852 с. – С. 351–372.
3. Забужко О. Казка про калинову сопілку / Оксана Забужко. – К. : КОМОРА, 2013. – 104 с.
4. Лис В. С. Острів Сильвестра: Роман / Худож.-оформлювач І. В. Осипов / В. С. Лис. – Харків : Фоліо, 2009. – 219 с. – (Література).

5. Матіос М. Черевички Божої Матері: вирвана сторінка з буковинської саги: Повість / Марія Матіос. – Львів : ЛА «ПІРАМІДА», 2013. – 208 с.
6. Матіос Марія. Нація / Марія Матіос. – Львів : ЛА «ПІРАМІДА», 2007. – 256 с.

Рекомендована література:

1. Баррі Пітер. Вступ до теорії: літературознавство та культурологія / Пер. з англ. О. Погинайко; наук. ред. Р. Семків / Пітер Баррі. – К. : Смолоскип, 2008. – 360 с. – С. 263–291. (Серія «Пролегомени»).
2. Вишницька Ю.В. Асоціативна зазоринка между... (хаос и космос произведений Витальда Гомбровича). // Наукові записки. – Випуск 75(3), – серія: Філологічні науки (мовознавство): У V ч. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В.Винниченко, 2008. – 424с. – С.14-16.
3. Вишницька Ю. В. Трансформація архаїчного міфу у сучасному соціумі: огляд проблеми / Ю. В. Вишницька // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка : Філологічні науки. – Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2013. – Вип. 33. – С. 67–70 (0,5 друк. арк.).
4. Вишницька Ю. В. Міфосценарій сестровбивства як одна з текстових варіацій мегасценарію кінця (на матеріалі сучасної української літератури) / Ю. В. Вишницька // Вечны рух жыцця і заканамернасці творчых пошукаў літаратуры : мат. рэсп. навукова-практ. канферэнцыі (да 90-годдзя з дня нараджэння І.Я. Навуменкі), Мінск, 26–27 лютага 2015 г. / Цэнтр даследаванняў бел. культуры, мовы і літ. Нац. акадэміі навук Беларусі. – Мінск : Права і эканоміка, 2015. – С. 339–343 (0,4 друк. арк.).
5. Забужко О. Інопланетянка / Оксана Забужко // Жінка як текст: Емма Андіївська, Соломія Павличко, Оксана Забужко: Фрагменти творчості і контексти / Упоряд. Л. Таран. – К. : Факт, 2002. – 208 с. – (Літ. Проект «Текст + контекст». Знакові літ. доробки та навколо них). – С. 122–176.
6. Овчарек Б. Поняття та еволюція літературної семіотики / Богдан Овчарек // Література. Теорія. Методологія : зб. ст. / пер. з пол. С. Яковенка ; упоряд. і наук. ред. Д. Уліцької. – 2-ге вид. – Київ : Вид. дім «Києво-Могилян. акад.», 2008. – 543 с. – С. 216 – 234.
7. Пропп В. Я. Морфология сказки / Владимир Пропп. – Л.: Academia, 1928. – 152 с. // [Електронне видання] Режим доступу: http://imwerden.de/pdf/propp_morfologiya_skazki_academia_1928_text.pdf

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III

Особливості міфопоетичної мови та міфопоетичної роботи пам'яті. Поєднання архетипного і символічного в міфообразі: техніка бриколажу.

Практичне заняття 4

Тема: Макроміфосценарій ініціації як реалізація міфологеми Шляху.

План

1. Трифокусна модель ініціації: міфологічні маркери.
2. Ретрансляція ініціації через міфосценарії повернення до первинного хаосу, пошуку Горіхової Землі, віднайдення Раю в романі *Володимира Дрозда* «Листя землі».
3. Будівництво «велетенської Вежі» як індивідуально-авторський варіант міфологічного сценарію ініціації *Галини Пагутяк* («Записки Білого Пташка»).

Тексти для читання:

1. Дрозд В. Листя землі. Кн. 1 / Володимир Дрозд; упоряд. Ірина Жиленко. – К. : Києво-Могилян. акад., 2009. – 701,[1] с. – (Бібліотека Шевченківського комітету).
2. Пагутяк Г. Записки Білого Пташка. Вибране: Романи та повісті / Галина Пагутяк. – Львів : ЛА «Піраміда», 2013. – 292 с.

Рекомендована література:

1. Вишницька Ю. В. Індивідуально-авторські варіанти міфосценарію ініціації Володимира Дрозда / Ю. В. Вишницька // *Studia Philologica* (Філологічні студії) : зб. наук. праць / редколегія:

1. Р. Буніятова, Л. І. Белехова, О. Є. Бондарева [та ін.]. – К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2014. – Вип. 3. – С.144–147 (0,43 друк. арк.).
2. Вишницька Ю. Ритуал ініціації: теоретичний аспект / Юлія Вишницька // Літературний процес: методологія, імена, тенденції : зб. наук. праць (філолог. науки) / редкол.: Бондарева О. Є., Борисенко К. Г., Буніятова І. Р. та ін. – К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2012. – № 4. – С. 25–28 (0,5 друк. арк.).
3. Вишницька Ю. В. Текстові варіанти есхатологічного міфосценарію Галини Пагутяк / Ю. В. Вишницька // Zbiór raportów naukowych. «Literatura i kulturoznawstwo. Najnowsze badania naukowe. Teoria, praktyka» (30.03.2015–31.03.2015) – Warszawa : Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour», 2015. – S.35–44 (0,67 друк. арк.)

Практичне заняття 5

Тема: Ідіостильові текстові репрезентанти поліваріативного мегаміфосценарію початку: міфосимволічний аспект.

План

1. Індивідуально-авторські варіанти *Любка Дереша*: ізоморфи Хаосу, дублікати міфосценарію початку, унікальні хронотопи тощо.
2. Міфосвіти творів *Сергія Жадана*: актанти міфосценарію та їхні функції.
3. Мікросценарії-міфологічні дублікати *Тараса Прохаська*: авторське мовлення.

Тексти для читання:

1. Дереш Л. Намір! [Текст] / Любка Дереш; вступ. ст. Ю. Р. Іздрика. – Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2008. – 272 с.
2. Дереш Л. Архе. Монолог, якй усе ще триває : Роман / Любка Дереш. – Львів : Кальварія, 2005. – 276 с. – (Графіті).
3. Жадан С. В. Прощання слов'янки / С. В. Жадан; худож.-оформлювач О. Г. Жуков. – Харків : Фоліо, 2011. – 409 с.
4. Жадан С. Ворошиловград : роман / С. В. Жадан; худож.-оформлювач О. М. Артеменко. – Харків : Фоліо, 2012. – 442 с. – (Графіті).
5. Жадан С. Месопотамія / Сергій Жадан. – Харків : Книжковий Клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2014. – 368 с.
6. Прохасько Т. Інші дні Анни: Проза / Передм. Ю. Іздрика / Т. Прохасько. – К. : Смолоскип, 1998. – 112 с.; портр.
7. Прохасько Т. НепрОсті / Тарас Прохасько. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2002. – 140 с.

Рекомендована література:

1. Вишницька Ю. Текстова поліваріативність міфологічного сценарію початку як реалізація космогонічних та антропогонічних міфів (на матеріалі поезії Сергія Жадана) / Ю. Вишницька // Літературний процес: методологія, імена, тенденції : зб. наук. праць (філол. науки) / Київ. ун-т ім. Б. Грінченка ; редкол.: О. Є. Бондарева, О. В. Єременко, І. Р. Буніятова та ін. – К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2014. – № 4. – С. 3–9 (0,5 друк. арк.).
2. Вишницька Ю. В. Ідіостильові особливості реконструкції космогонічного міфосценарію у творах Тараса Прохаська / Ю. В. Вишницька // Компаративні дослідження слов'янських мов і літератур: Пам'яті академіка Леоніда Булаховського : Збірник наукових праць. – К. : «Освіта України», 2015. – Вип. 27. – С. 274–287 (0,8 друк. арк.).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV

Міфопоетичний часопростір. Різні прояви міфопоетичного світобачення: міф як основа культури та інобуття міфу в культурі.

Практичне заняття 6

Тема: Семіотичне ядро есхатологічних міфів: текстова реалізація. Міфологічні домінанти Свій / Чужий / Інший: спроби примирення

План

1. Індивідуально-авторські особливості реалізації міфосценарію кінця в текстах *Галини Пагутяк* «Зачаровані музиканти», «Урізька готика».
2. Комплекс міфологічних мотивів у творах *Оксани Забужко* «Інопланетянка», «Польові дослідження з українського сексу».
3. Особливості моделювання часопростору у творах *Іздрика*.
4. «Сліпі» *Моріса Метерлінка* і «Сліпота» і «Прозріння» *Жозе Сарамаго*: перехресні міфологічні координати.
5. Образ Іншого у світі «нормальних»: аксіологічні виміри (на матеріалі творів *Жозе Сарамаго* і *Тані Малярчук*).
6. Часопростір божевільні / ізолятора як маркер есхатологічних і космогонічних міфів (на матеріалі творів *Жозе Сарамаго* і *Юрка Іздрика*).

Тексти для читання:

1. Забужко О. Польові дослідження з українського сексу: Роман / Оксана Забужко. – К. : Згода, 1996. – 142 с.
2. Забужко О. Інопланетянка / Оксана Забужко // Жінка як текст: Емма Андієвська, Соломія Павличко, Оксана Забужко: Фрагменти творчості і контексти / Упоряд. Л. Таран. – К. : Факт, 2002. – 208 с. – (Літ. Проект «Текст + контекст». Знакові літ. доробки та навколо них). – С. 122–176.
3. Іздрик. Подвійний Леон: istoria хвороби / Передмова Ігора Бондара–Терещенка. Коментар Леоніда Косовича / Іздрик. – Івано–Франківськ : Лілея-НВ, 2000. – 204 с.
4. Іздрик Ю. Р. 3:1. Острів Крк. Воцтек. Подвійний Леон [Текст] / передмова Ю. Андруховича / Ю. Р. Іздрик. – Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2009. – 320 с.
5. Іздрик Ю. АМ™ / Юрій Іздрик. – Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2010. – 320 с.
6. Пагутяк Г. Зачаровані музиканти: Роман-феєрія / Галина Пагутяк. – К. : Ярославів Вал, 2010. – 224 с.
7. Пагутяк Г. Урізька готика: Роман / Галина Пагутяк. – 2-е вид. – К. : «Дуліби», 2012. – 352 с. – (Склянка крові з льодом).
8. Іздрик Ю. Р. 3:1. Острів Крк. Воцтек. Подвійний Леон [Текст] / передмова Ю. Андруховича / Ю. Р. Іздрик. – Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2009. – 320 с.
9. Малярчук Т. Говорити / Худож.-оформлювач І. В. Осипов / Таня Малярчук. – Харків : Фоліо, 2007. – 187 с. – (Графіті).
10. Малярчук Т. Біографія випадкового чуда: Роман / Таня Малярчук. – Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2012. – 240 с.
11. Метерлінк Моріс. П'єси / Моріс Метерлінк / Упорядкув., пер. з фр., передм. та комент. Д.О. Чистяка – К.: Унів. вид-во ПУЛЬСАРИ, 2007. – 248 с. : портр. – (Класика).
12. Сарамаго Ж. Сліпота : роман / Жозе Сарамаго; пер. з португ. В.Й. Шоакуна; худож.-оформлювач О.Г. Жуков. – Харків: Фоліо, 2013. – 442 с. – (Карта світу).
13. Сарамаго Ж. Прозріння : роман / Жозе Сарамаго; пер. з португ. В.Й. Шоакуна; худож.-оформлювач О.Д. Кононученко. – Харків: Фоліо, 2015. – 446 с. – (Карта світу).

Рекомендована література:

1. Бітківська Г. Інтерпретація образу Іншого в дорожньому нарисі літературного журналу [Електронний ресурс] / Галина Бітківська // Синопис : електр. фах. вид. / Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, Гуманіт. ін-т. – Електрон. дані. – 2015. – № 4. – Режим доступу: <http://synopsis.kubg.edu.ua/index.php/synopsis/article/view/175/168>. – Назва з екрана.
2. Вишницька Ю. В. Індивідуально-авторська інтерпретація есхатологічного міфосценарію (на матеріалі прозових творів Іздрика) / Ю. В. Вишницька // Zbiór raportów naukowych. «Literatura i kulturoznawstwo, 2014. Osiągnięć, projekty hipotez» (29.12.2014–30.12.2014) – Warszawa : Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour», 2014. – S. 16–25 (0,86 друк. арк.).
3. Вишницька Ю. В. Трансформація архаїчного міфу у сучасному соціумі: огляд проблеми / Ю. В. Вишницька // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного

університету імені Івана Огієнка : Філологічні науки. – Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2013. – Вип. 33. – С. 67–70 (0,5 друк. арк.).

4. Вишницька Ю. В. Міфосценарій сестровбивства як одна з текстових варіацій мегасценарію кінця (на матеріалі сучасної української літератури) / Ю. В. Вишницька // Вечны рух жыцця і заканамернасці творчых пошукаў літаратуры : мат. рэсп. навукова-практ. канферэнцыі (да 90-годдзя з дня нараджэння І.Я. Навуменкі), Мінск, 26–27 лютага 2015 г. / Цэнтр даследаванняў бел. культуры, мовы і літ. Нац. акадэміі навук Беларусі. – Мінск : Права і эканоміка, 2015. – С. 339–343 (0,4 друк. арк.).

5. Забужко О. Інопланетянка / Оксана Забужко // Жінка як текст: Емма Андієвська, Соломія Павличко, Оксана Забужко: Фрагменти творчості і контексти / Упоряд. Л. Таран. – К. : Факт, 2002. – 208 с. – (Літ. Проект «Текст + контекст». Знакові літ. доробки та навколо них). – С. 122–176.